

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
Пословни број К-По₂ 6/2016

ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА

Са главног претреса од 26.01.2017. године

**Транскрипт аудио записа
са главног претреса одржаног 26.01.2017. године**

Председник већа:

Председник већа отвара заседање у предмету Одељења за ратне злочине Вишег суда у Београду К-По2 6/2016 против оптужене Томић Ранке, због кривичног дела ратни злочин против ратних заробљеника из члана 144 КЗ СРЈ по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТО број 5/16 од 26.05.2016. године.

Утврђује се да су на главни претрес приступили:

-заменик тужиоца за ратне злочине Снежана Станојковић, тужилачки помоћник
Новак Вучо,
-оптужена Томић Ранка са браниоцем адвокатом Миланом Милосављевићем.

А колико сам обавештена приступио нам је и сведок [REDACTED]

Међутим, за данас је било предвиђено да се у својству сведока испита [REDACTED], међутим добила сам службену белешку Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима, тако да су ме известили да она иде на издржавање казне 23. јануара 2017. године у Источно Сарајево. Добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се главни претрес одржи.

Главни претрес је јаван.

Врши се аудио снимање главног претреса, а препис тонског снимка биће саставни део записника о главном претресу.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у наставку доказног поступка испита сведок [REDACTED]

Молим вас позовите сведока.

Добар дан господине [REDACTED]. Дајте ми Вашу личну карту.

Пред судом је сведок [REDACTED], идентитет се утврђује из личне карте Босне и Херцеговине број [REDACTED]

Ви сте које године рођени?

Сведок [REDACTED]

Председник већа: Добро. Где сте рођени?

Сведок [REDACTED]

Председник већа: Реците ми, нисам видела јел` имате, јединствени матични број грађана је уписан, то је ово што сам вероватно и рекла. Само ми реците где станујете?

Сведок [REDACTED]: [REDACTED]

Председник већа: Адреса.

Сведок [REDACTED]

Председник већа: Реците ми молим вас шта сте по занимању?

Сведок [REDACTED]: Руковалац грађевинских машина, шумски радник, на машинама радим, извлачим кладе и тако.

Председник већа: Добро. Да ли сте у сродству са овде оптуженом Томић Ранком?

Сведок [REDACTED]: Нисам.

Председник већа: Да ли сте у завади?

Сведок [REDACTED]: Нисам.

Председник већа: Нисте. Добро. Значи Ви сте позвани у својству сведока, као сведок ...

Сведок [REDACTED]: Ја бих вас једино замолио...

Председник већа: Да, чула сам.

Сведок [REDACTED]: Ногу сам оперисо.

Председник већа: Хоћете да седнете, нисте у стању да стојите. Молим вас само столицу једну обезбедите.

Дакле Ви сте позвани у својству сведока, као сведок дужни сте да говорите истину, давање лажног исказа је кривично дело. Нисте дужни да одговарате на питања

уколико би одговорима себе или неког Вашег блиског сродника изложили тешкој срамоти, знатној материјалној штети или кривичном гоњењу.

По закону се полаже заклетва, па ћу вам ја рећи текст заклетве, а Ви понављајте за мном.

Заклињем се својом чашћу...

Сведок [REDACTED]: Заклињем се својом чашћу...

Председник већа: Да ћу о свему што будем питан ...

Сведок [REDACTED]: Да ћу о свему што будем питан...

Председник већа: Говорити само истину ...

Сведок [REDACTED]: Говорити само истину ...

Председник већа: И да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

Сведок [REDACTED]: И да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати.

Председник већа: Добро. Хвала.

Сведок опоменут, упозорен, заклет, па изјави:

Ви знате да се овде води поступак против оптужене Томић Ранке због кривичног дела ратних заробљеника, па ја ћу вас замолити да ми кажете колико пута сте били испитани у вези овог догађаја, ја имам само овако, имам Ваш исказ који сте дали 09.07.2007. године, то је исказ дат пред, у просторијама Прве полицијске управе Босански Петровац и имам исказ од 25.10.2010. године у просторијама Тужилаштва Босне и Херцеговине у Сарајеву. Да ли се сећате овог?

Сведок [REDACTED]: Сећам се.

Председник већа: Сећате се. Да ли сте још негде давали исказ поводом овог догађаја?

Сведок [REDACTED]: У Бихаћу, јесам и у Бихаћу.

Председник већа: И у Бихаћу.

Сведок [REDACTED]: Да.

Председник већа: А где сте то дали, ко вас је то позвао, пред ким сте дали исказ?

Сведок [REDACTED]: Тужилац [REDACTED] ја мислим да је био.

Председник већа: Тај исказ немам, зато вас питам да ли сте још негде, значи и, када је то било јел` се сећате које године?

Сведок [REDACTED]: Па прије пар година, ја мислим има 2 - 2 и по године, пар година.

Председник већа: Добро. Сад ми реците да ли Ви остајете код ових исказа што сам вам рекла од 2007. и 2010. године, да ли остајете?

Сведок [REDACTED]: Остајем.

Председник већа: У свему јел` тако.

Сведок [REDACTED]: Да.

Председник већа: Ја ћу вас замолити да нам испричате где сте били средином, рецимо од јула `92. године, да ли сте били припадник неке војске, где сте се налазили, дакле где сте били смештени?

Сведок [REDACTED]: Био сам припадник Војске, ја сам био у инжињеријском пуку, то је одма у почетку рата, задужио сам дозере, радио сам на пробијању пута Радић - Грмуша. То је био мали пут ја сам са машином правио пут да могу камиону пролазити и тако. Инжињеријски батаљон се звао, из Босанског Петровца.

Председник већа: Реците ми, дакле да вам ја не би постављала питања, нас интересује догађај везан за болничарку Каменчић Кармен. Испричајте све шта вам је познато, дакле све чега се сећате, где сте били у то време како је дошло до заробљавања, шта сте имали прилике да видите? Укратко нам испричајте о том догађају.

Сведок [REDACTED]: Радио сам на машини пробијао сам пут Радић - Грмуша, имо сам пар возача, мислим не ја имо, већ исто Војска инжињерије која ми је навозила пијесак и ја сам са дозером разгртао тај пијесак да могу камиони пролазити. Први дан кад сам, оно, радио сам и видим да нема, мислим да нема материјала да ми не долази материјал, ја сам онда отишо доле на Радић да видим шта је, то је било три, четири километра до Радића. Ја сам паркиро машину и доле видио сам заробљену, заробило женску, то је та била Кармена. Ту је била и кухиња, ту сам доручково, уствари ручао сам и онда она је била на испитивању код команданта, било војске, цивила било из Рајца, 50 посто више цивила је било, све то састало изашло да види, знам кад је командант извео из команде, дал` ту Кармену предо цивилној полицији. Била тад та као цивилна полиција и та Кармена предата цивилној полицији. Наводно да одради поса, ја сам сматрао да то иде у размену, мислим оно нормално рат је почео нико још и не мисли да ће ту нешто бит` што не ваља. Други дан опет на истом том мјесту, даље исто кад ми почеле ујутру ми камиони навозити пијесак ја сам тај материјал разврсто док оде видим опет материјала и опет камиона нема. И ја исто опет идем на ручак доле, кад доле опет Кармену, цивилна полиција Кармену јел` је пустила ил` шта како ја појма немам, опет су је заробили. И то заробио мој возач који је мени возио материјал на путу, он је тако возио камион вратио да ми дотера пијесак и на путу је сретне и онда он стави у кабину и отера поново доле у команду. И кад сам ја доле дошао видим тај наш

Фронт петровачких жена, те су жене радиле при кухињи, било чак жена што са коњским колима гонила храну на линију. Видим направиле су неки круг, играти ти неки „залога“, ми као на селу, то ми и ја сам се ко дијете тога играо, скупи се круг, па онда неко трчи околу, па подбаци марамицу па ако ви не приметите гдје онда, на пример она сједа, а ова што није примјетила она мора трчат око тога круга и свашта нешто и шта ће радити овај „зalog“ и шта ће радити онај. Видим наше жене се скупиле направиле су круг и та Кармена трчи око ње ал` не мере никако ником подбацит ту мараму кад наше кажу ако подбаци одма она кажу да код тебе тако да она никако није могла да се извуче да она, увек она трчала и тако. И шта ће радити ово дај скини јакну, дај скини патику, дај скини хлаче, дај скини ово, патике, дотера се да жена буде гола. И онда из тога круга гдје су се оне, то радиле, прешле су у једну долину покрај, ту су наше хаубице биле једно 50 метара од, једна овако мало мања долина била, ту су је превеле да заврши неку као нашу обуку па ће бит наш војник. Она пузила по, онако гола по трњу, по, тукли су је са штаповима, са лопатама. И Бора једна и она испод нашег батаљона расекла јој уво ја мислим лијево уво с доње стране расекла га, направила крст на леђима са ножом, тукли су је са штаповима, копала сама себи раку, нагонили су је капетан Рада, нагонила да клања, да пјева српске пјесме. Кад је клањала кад савије главу ту је било пуно стоке и керова, кад савије главу кад клања онда ногом јој стане на главу па лице јој стави у балегу, у тај говеђи измет и, тукли су је ногама, метали су јој трн, то било оно жбуње мало трн међуножје, па она, мораш овамо копати али јој то не сме испасти, ако испане онда добије батине и кад је клањала лопалом је Рада капетан ударала по стражњици и она баш гадно лопата оно пукне и... И онда кад и, видио сам једне прилике она како су је тукли видио сам кад су јој стргали златне ланчиће, имала је танки неки златни ланчић, тад сам био присутан, 15 метара гледо, сједим и гледам. Онда су је после тога из те долине тај човек није дао да се она као ту убије, то је приватна земља била, да иде даље. Онда из те долине су је извели она је лопату вукла за собом Рада после наредила да се обуче, она се обукла и одатле се спустила у неку доље другу долину дубока околу има камење, стијене, код блока доле, доле су је опет натерали да копа она није могла више ни копати то, убијена и свакаква некаква. Веселко један дијете, млад момак био, узо је од ње лопату, он јој је то копо, помого, и то је било по метара, није то било дубоко. Кад је то све урађено натјерали су је да легне, легла, ја у Веселка малога дијете је био, није се видело да има пушку кад је тад био, само сам видио кад је она легла у долину да има аутоматску пушку. Пришо је са предње стране ногу како је лежала и са пушком пет, шест, седам метака испуца у њу и то је онда све прсло, све је то утекло. Један старији човек је био ту са мном, ту је било пуно керова, команда је ту била, отпад, храна се бацала, пуно је било керова и мени нешто било жао. Ја приђем доле баш да видим, видим јесте има све ране распаро је по грудима туда, пипнем јој лице видим хладно, јел` све се надо да није можда пуцо да промаши да је не убије. Видим да готово, ја, имала неку кесу свог, те личне хигијене, ставио сам јој ту кесу на лице, затворио сам јој очи, видео сам да је хладна, ставио сам јој ту кесу на лице, ја сам је затрпо са тим човеком, има тако 60 и нешто година, старији човек био. И онда други дан сам поче опет горе радим, нешто ме вукла жеља и ја одем након не знам седам, десет дана, одем и нађем тај ланчић тамо на првом мјесту где су је тукли нађем ја тај златни ланчић од ње, има два привеска била златно мало „к“ и сребрено, као да имам неку успомену од те женске шта ја знам. Ја сам тај ланчић узо и волио би да га имам и сада и мого сам се састати са њезином родбином у Санском Мосту ал` се нисам састао не знам сад је ваљда и отац умро, да сам имо тај ланчић сто посто би однио за .... шта ја знам.... Тако кад сам избегао из Петровца то је мени остало ја сам станом у Рефиковој кући, касније наша бјежанија била из Петровца ја кући нисам ни свратио, тако да то остао тај ланчић у Петровцу и ето.

Председник већа: Када се тај догађај догодио, јел' се сећате, ког месеца, које године?

Сведок [REDACTED]: Па одма у лето, ја сам на пример кад је рат поче ја сам одма поче правити пут тамо од Радића до Грмуше, ја сам руковалац тих грађевинских машина, па '92., била '92. ја мислим да јесте, у лето, јуни, јули, август не знам ни ја који мјесец био, не могу се сјетити.

Председник већа: Не можете да се сетите месеца.

Сведок [REDACTED]: Не могу.

Председник већа: А када Ви ...

Сведок [REDACTED]: Знам да је онда било fino вријеме и да смо пијесак навозили, а почетак рата је био.

Председник већа: А када сте Ви први пут чули да се зове Кармен особа која је била заробљена?

Сведок [REDACTED]: Она је ишла у санитет, кад смо ми, кад су те женске она је ишла у санитет њу су превили, из санитета да се зове, ја сам мислио Карменић Кармена тако оно ми Кармена, Кармен, у санитету је она, превијена нога и била рањена, шепала на једну ногу, била рањена не знам с које стране лице ...

Председник већа: Па тад сте чули кад су је заробили, тад сте чули да се зове...

Сведок [REDACTED]: Из санитета, кад је била у санитету, па оно како се зове Кармена се зове ваљда тако, Кармена заробљена била у санитету и то.

Председник већа: Како је она изгледала тада?

Сведок [REDACTED]: Па fino, млада жена била.

Председник већа: Опишите је.

Сведок [REDACTED]: Па имала коврцаву косу, fina, млада жена, спремна жена, млада.

Председник већа: Јел' тада била у униформи?

Сведок [REDACTED]: Јесте носила је униформу шарену, лагана, шарена униформа, имала је неке плаве лагане патичице на себи и имала кесу неког свога личног хигијене и тако.

Председник већа: Јел' имала неке повреде кад су је заробили?

Сведок [REDACTED]: Имала повреду на нози и шепала и имала повреду на лицу, зато је и вођена у санитет да јој се као то санира.

Председник већа: Добро. Ја ћу најпре да вас препустим тужиоца јел` Ви сте и предлог тужиоца да се испитате у својству сведока и по закону има право да вас прва испита.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Добар дан. Ја сам Снежана Станојковић заменик тужиоца за ратне злочине. Овако, хтела сам пре свега да вас питам, овде сте сад нам објаснили да сте Ви били у спорно време у Радићима, кажите ми, и да сте радили на прокопавању односно на насипавању тог пута, кажите ви мени кад сте Ви почели то да радите?

Сведок [REDACTED]: Па одма чим је рат почео, одма.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кад је рат почео?

Сведок [REDACTED]: `92. ја мислим. `92. године.

Заменик тужиоца за ратне злочине: А јел` можете да се сетите кад је рат почео мислим који је то месец био то нас занима?

Сведок [REDACTED]: Јел` у априлу, април.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Април `92. године.

Сведок [REDACTED]: Да, април.

Заменик тужиоца за ратне злочине: И Ви сте одмах с почетка рата почели да радите на тој локацији коју сте управо нама овде рекли.

Сведок [REDACTED]: Да одма, ја сам инжењерац и одма сам ту пут правио од Радића до Грмуше.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кажите ми, радили сте то у том инжењерском батаљону тако сам разумела, где је он био смештен, где му је била команда?

Сведок [REDACTED]: Па одма доле у Радићу.

Заменик тужиоца за ратне злочине: У Радићу. Где је то?

Сведок [REDACTED]: Па код ...

Заменик тужиоца за ратне злочине: Где је он био смештен, има то, како сте знали где се налази санитарет?

Сведок [REDACTED]: Па школа ја мислим доле је та школа била и ту је била и кухиња и магацин и...

Заменик тужиоца за ратне злочине: И кад кажете да Ви одлазите на ручак Ви у ствари одлазите у ту кухињу јел` тако, то могу да закључим...

Сведок [REDACTED]: Да, да.

Заменик тужиоца за ратне злочине: ... која се налази ту наомак Основне школе или већ како.

Сведок [REDACTED]: Да.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кажите ми да ли у то време значи почетак рата и у априлу смо, Ви почињете да радите то, да ли се ту налазе жене Петровачке бригаде?

Сведок [REDACTED]: Да.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Шта је њихов задатак био, дал` се сећате, шта су оне радиле?

Сведок [REDACTED]: Па радиле све, прале су мањерке, чистиле кухињу тамо, било жена са коњским колима гонило храну по линији горе гдје није мого ауто ићи са коњским колима то гонило, гониле су храну по линији, дјелиле и тако.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кажите ми дал` се сећате ко је био у тој Петровачкој бригади тих жена? Дал` некога познајете од раније и дал` можете да нам кажете ко је све био?

Сведок [REDACTED]: Оних жена што су радиле, што су чистиле, то су све биле жене, мислим једино ове жене што су мучиле Кармену то је била Бора, ту је била Радмила, [REDACTED] ја мислим да се звала плава, оне су биле и капетан та Рада, ове друге су биле све жене које су нормално које су биле и које су одма одлазиле да то не гледају и тако.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Добро. Кажите ви мени кад кажете капетан Рада, од кад капетан Раду виђате у Радићима дал` можете да се сетите?

Сведок [REDACTED]: Па одма, на почетку рата одма, у ствари први пут сам је видио да, нисам ни знао да има жена капетан да командује са нашом војском тад кад се то десило. Видим капетан женска Рада крупна жена јака била.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Добро. Кажите ми како сте, Ви сте знали чули да је то капетан Рада.

Сведок [REDACTED]: Да тако се причало, капетан Рада носила је чин капетана на лијевој страни униформе.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Каква је била униформа?

Сведок [REDACTED]: Па шарена униформа била.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Јел` датом приликом кад је мучена Кармена, имала ту униформу?

Сведок [REDACTED]: Јесте.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Јел` имала тај чин на себи?

Сведок [REDACTED]: Па ја мислим да јесте.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кажите ми од оружја дал` се сећате шта су жене носиле или конкретно капетан Рада?

Сведок [REDACTED]: Па нису оне, оне нису ове жене наше што су биле нису оне баш тога оружја ни имале оне су више радиле при кухињи то...

Заменик тужиоца за ратне злочине: А капетан Рада?

Сведок [REDACTED]: Капетан Рада је имала оружје. А ове друге ја, једино ако иде то на линију са коњским колима можда су имале, иде мушко и женско да не би ко напо да има војник један и тако. А овако да сам видио њих да носе оружје по Радићу то нисам нигде ни, никој изјави ни дао сада, ал` нису, једино кад иду на линију можда су имале.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Разумела сам. Добро, данас сте нам овде описали све ја не бих да вас враћам на то пошто смо сви чули али ви сте како закључујем у два наврата видели Кармену кад је предата цивилној полицији и онда кад сте видели како се игра та игра залога, и кажите ми кад ви посматрате ту игру да је тако условно назовем, мада то по мени није игра, колико сте Ви удаљени од те ситуације коју посматрате?

Сведок [REDACTED]: Десетак метара.

Заменик тужиоца за ратне злочине: А од ове ситуације када одлазе у другу долину и када већ се копа јама, рака, колико сте ви удаљени?

Сведок [REDACTED]: Исто десетак метара, то све се повлачило како оне иду са њом тако се и цивили и дјеца и жене све се то повлачило као да се гледа, то је било ван сваке памети.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Значи закључујем да је то више лица посматрало целу ...

Сведок [REDACTED]: Више, преко сто цивила у Радићу и војника било не знам ни ја, који су посматрале и гледали.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Значи колико је то могло временски да траје?

Сведок [REDACTED]: Па јесте, од прво, залога што се играло петнаеста, дваест, по сата, па онда у једну долину по сата, па онда прешло у другу долину, сат и по времена све кад би се сабрало и залог и једна долина и друга, сат и по времена.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Кажите ми капетан Рада, описали сте овде да је ударала Кармену лопатом....

Сведок [REDACTED]: Да, јесте.

Заменик тужиоца за ратне злочине: .... око тог трња и све, кажите ми јел` Ви чујете какве су, прво у тој игри дате наредбе или после кад је дошло се до саме раке и тог вођења јел` Ви чујете шта изговара капетан Рада?

Сведок [REDACTED]: Само на пример кад је она отишла у ту прву долину, ај кад се играли тих залога нико ништа не наређује, она јадна лета, трче, ал` не може се ослободити да она то више не буде, у другу долину кад су отишли шта уради једна ради друга, шта уради друга одма ради трећа без наредбе, мислим ја нисам чуо да она виче туци, већ ако она удари Рада, удариће је и Љиља, удариће је и ова, туку, мислим све спрега да једна друге, све су тукле и све се иживљавале на њој.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Е хвала вам толико.

Председник већа: Добро. Хвала. Изволите. Бранилац оптужене.

Адвокат Милан Милосављевић: Ја прво морам известити суд да нисам упознат да ће данас бити саслушан сведок, овај сведок и нисам припремио одбрану, а то сам био треба бити извештен, јер је требало бити саслушане две жене, а то је Рада и, не Рада него [REDACTED] још једна ова друга. Дакле нисам упознат о томе да ће данас бити саслушан овај сведок. Надаље, предлажем суду да из списка предмета издвоји све записнике о саслушању и испитивање осумњичених и сведока имајући у виду да нису прибављени према ЗКП-у, овом ЗКП-у нашем који ми, којим се служимо током овог поступка. То је што се тиче процесних ствари.

Председник већа: Добро, то је предлог евидентирано је.

Адвокат Милан Милосављевић: И предлог је евидентиран. Могу да почнем да постављам питања.

Председник већа: Наравно, изволите.

Адвокат Милан Милосављевић: Ја бих желео да господин одговори ко је био командант тог инжињеријског батаљона, бригаде како се звала?

Адвокат Милан Милосављевић: Командант инжињеријског ...

Сведок [REDACTED]: А не, не, моје инжењере је био командант [REDACTED]

Адвокат Милан Милосављевић: Нисам разумео...

Сведок [REDACTED]: Трнинић, немам зуба, [REDACTED], био директор „Шумадије“ у Босанском Петровцу прије рата и јаки човек био.

Адвокат Милан Милосављевић: Добро. Следеће питање. Видели сте први пут Кармен када је предата полицији цивилној, да ли је тада била она рањена или не?

Сведок [REDACTED]: Јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли можете да одредите што се тиче ноге, то знамо, то сте рекли, где је била рањена у главу?

Сведок [REDACTED]: Ја мислим, с које стране испод око по лицу испод ...

Адвокат Милан Милосављевић: С које стране? Јел' кажете да сте били присутни сво време и тако даље, претпостављам да сте запамтили?

Сведок [REDACTED]: Имала је, шепала је на једну ногу, на коју сад не знам, и имала рану испод једног ока, сад којега ја сад не могу стварно ...

Адвокат Милан Милосављевић: Затварали сте очи кажете после убиства...

Сведок [REDACTED]: Да, јесам.

Адвокат Милан Милосављевић: Испод ког око је имала рану?

Сведок [REDACTED]: Немогу се сјетити.

Адвокат Милан Милосављевић: Приликом играња те игре да ли је Кармен остала гола на крају...

Сведок [REDACTED]: Да...

Адвокат Милан Милосављевић: Јесте, и Ви сте то видели лично.

Сведок [REDACTED]: Јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: Реците ми како или од кад познајете капетана Раду?

Сведок [REDACTED]: Тад сам је упозно кад је Кармена заробљена и кад су почели играт са тим, залога, ту круг те игре...

Адвокат Милан Милосављевић: Како сте је упознали?

Сведок [REDACTED]: Тад сам види жену униформисану да је капетан и оно како се зове, Рада.

Адвокат Милан Милосављевић: Ко вам је рекао како се зове?

Сведок [REDACTED]: Па читав Радић је о томе причо како се зове Рада, како је капетан, како је личанка, како, читав Радић, село то гдје је била наша војска.

Адвокат Милан Милосављевић: Колико је тај Радић удаљен од Босанског Петровца јел` знате можда?

Сведок [REDACTED]: 15, 30... око 40, 50 километара.

Адвокат Милан Милосављевић: Како, 40-50?

Сведок [REDACTED]: Да, ја мислим од Петровца до Радића ја мислим да би требало бит толко.

Адвокат Милан Милосављевић: Кажете да сте три пута саслушавани...

Сведок [REDACTED]: Јесам.

Адвокат Милан Милосављевић: Као сведок или као осумњичени?

Сведок [REDACTED]: Као свједок.

Адвокат Милан Милосављевић: Увек као сведок.

Сведок [REDACTED]: Да.

Адвокат Милан Милосављевић: Јесте ли можда добили какву новчану накнаду за то сведочење или било шта?

Сведок [REDACTED]: Ништа, само за аутобус и дневница не знам колка била у Бихаћу и Сарајеву по 15 марака, дневница 10 евра колка је била, та из суда дневница што буде ја не знам колко. Нит` би хтио узет кад би неко даво по том питању неку накнаду.

Адвокат Милан Милосављевић: Кажете да сте Раду видели тог другог дана јел` тако?

Сведок [REDACTED]: Првога дана.

Адвокат Милан Милосављевић: А првога дана.

Сведок [REDACTED]: Првог дана да, да. Првог дана.

Адвокат Милан Милосављевић: И кажете да су жене Коло српских сестара биле тамо?

Сведок [REDACTED]: Не, то је био раднички фронт није то било ...

Адвокат Милан Милосављевић: А раднички фронт се звао.

Сведок [REDACTED]: Неки да, као фронт неких наших жена које су радиле при команди, чистиле, прале мањерке, помагале можда тамо и ...

Адвокат Милан Милосављевић: Јесу ли те жене можда имале обуку и да ли вам је познато, да ли су имали обуку, пешадијску, за руковање оружја?

Сведок [REDACTED]: Ја мислим да нису.

Адвокат Милан Милосављевић: Ни једна од тих жена?

Сведок [REDACTED]: То ми је прво питање до сада, ја мислим да нису.

Адвокат Милан Милосављевић: А ко је био командант овај Петровачке бригаде, мислим да се тако звала?

Сведок [REDACTED]:

Адвокат Милан Милосављевић: Радуловић Рајко?

Сведок [REDACTED]: Да.

Адвокат Милан Милосављевић: А пре тога, да ли знате можда ко је био пре тога?

Сведок [REDACTED]: Био је [REDACTED]

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли знате неког [REDACTED]

Сведок [REDACTED]: је исто био, јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли знате шта се десило са Совиљем?

Сведок [REDACTED]: Не.

Адвокат Милан Милосављевић: Добро.

Сведок [REDACTED]: Ја мислим да је он погинуо, командант, јесте. Јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: Јесте, погинуо је. Да ли се причало за ту Кармен, шта је она била у ствари, како су је заробили? Имала је униформу...

Сведок [REDACTED]: Ја се извињавам, овде, часни суде, покрај свега тога што се ово дешава, са нашим женама и ја што морам сведочити. Није лако, двадесет и нешто година је прошло, како ја сведочим. Ја сам остао без посла ради овога. Ја имам претње од...

Адвокат Милан Милосављевић: Кога?

Сведок [REDACTED]: Од те на пример [REDACTED] која је из Дринке, човјек јој је полицајац, ја сам Петровац напустио, ја сам сада у Градишци. Изгубио сам посао зарад тога. Ја имам проблема. Мени је тешко. Тешко ми је кад се сјетим шта су те жене радиле, наше жене, тој Кармени. А тешко ми је што неке ствари не уђу, што ме нико не

пита и ако сам ја споменуо, то нико није хтио увести да и она није била цвјеће. То вам ја сада први пут овдје говорим.

Адвокат Милан Милосављевић: А дајте реците...

Сведок [REDACTED]: Та Кармена је на пример била не знам, ја мислим да су наша два три војника, тада погинула. Мени је ње било жао. Много ми је било жао када су то жене моје. Нисам могао вјеровати, ни сада то, то људски ум то не може урадити. Ко то уради, нека одговара.

Адвокат Милан Милосављевић: Јасно.

Сведок [REDACTED]: А та је Кармена, ја мислим да је тај дан била, може се посвједочити, може Рада да посвједочи да ја мислим, ја сам био радник. У Војсци, ја нисам био војник, ја сам био радник. Мени није било ни до Грмуше ни до овога, ни ће се борбе одвијају. Ја сам се само бојао када ја возим онај дозер да ће мене неко кроз оно стакло убити или децу и да нико ништа не зна. Јер је било, њихове војске је било, која је пролазила тим путем што сам ја радио, пролазили су. Наша линија није била састављена. Акција је била ја мислим када су они њу заробили. И наша су та два три војника тада изгубила главу. И она је заробљена. И мени је сада нешто тешко што ја сада покрај овога свега, да пишу да је она била санитарни радник. Она није била санитарни радник, она је била, колико сам ја чуо, нисам видио, али сам чуо да су јој нашли снајпер, а њезиним ножем, што је она имала свој нож, та [REDACTED] је њу ошишала са њезиним ножем када су је скидали голу, нож јој је из униформе испао, који је био оштар као жилет. Е то ми је тешко што наше жене, нека иду, нека одговарају шта су радили. То нису смјеле урадити. Али требала би и она на пример да, јер је и она спајпериста била сто посто и била је, имала је нож када су је скидали, нађен је нож у униформи, до сада никада у суду нисам рекао, ево говорим сада овдје. И са тим њезиним ножем је она ошишана и направљен крст на леђима, и одсечено уво и свашта нешто. И извињавам се, још би нешто рекао...

Адвокат Милан Милосављевић: Реците, реците.

Сведок [REDACTED]: Једна жена међутим, та жена она је била Хрватица. Не знам овдје, ја сам Србин и Православац и не знам које сте вјере Ви, и шта сте...

Адвокат Милан Милосављевић: Нема никакве везе то.

Сведок [REDACTED]: Возач је био Србин. Она није хтјела избећи са њим. Остала је у Бихаћу. И та је Хрватица била са једним зубаром. Она је умрла. Сада те жене нема да она мени буде свједок, али је становала у кући када сам ја становао у Рефиковој кући. Када је она избегла из Бихаћа након две и по године рата, била је у Бихаћу и она када је тај зубар, стоматолог, Бошњак је био Муслиман, то, шта су радили, значи су се раздвојили. И она дошао човјек, човјек који је био у Петровцу и двоје дјеце. Она је дошла након двије ипо године човеку у Петровац, Србин. Човек који је Србин био, возио је аутобус. И прије тога, у кући гдје сам ја становао она је добила спрат један да она ту станује. И тако ми се запричали. И она прича како та Кармена долазила је, дошла код зубара, не знајући ко је она и шта је, она је била Хрватица. И причала је како Едо вата, а она да извине овај суд овде, да она вади, чисти. То сам до сада само вама рекао. И можете то слободно записати. Ја своје жене не браним. Оне су направиле што

нису требале урадити, али и Кармена та, ја ћу бити поново и у Бихаћу на суду. Ја знам, има сада даље, то треба ићи, јер ја сам ушао у то коло, ја морам ићи до краја. Али ни Кармена није била цвјеће. Кармена је, Едо је неки ватао наше војнике заробљене, а да она да је чистила наше војнике.

Председник већа: Шта подразумевате под тим чистила?

Сведок [REDACTED]: Молим.

Председник већа: Шта подразумевате под тим чистила, нисам Вас разумела?

Сведок [REDACTED] Вадила мушке органе доле. И то сто посто. Та жена је била Хрватица. Она је живела са Муслиманом, остала је у Бихаћу, а тај Муслиман је био зубар стоматолог. И како је она једне прилике дошла код зубара да прави зубе и тако прича зубару како их Едо ухвати, она их неће убити, она то...А та жена, она је Хрватица била, избјегла је у Приједор. Нажалост је умрла.

Председник већа: О томе сада први пут говорите сада?

Сведок [REDACTED]: Први пут говорим сада. То не говорим ради жена својих, ових наших жена, да их правдам, оне требају одговарати шта су урадиле. Али и Кармена, Кармена није била санитарни радник. Какав санитарни радник. Имала је снајпер и нож који море бријати.

Адвокат Милан Милосављевић: Реците ми када сте, када су дошли у ту прву долину, да ли је неко ту Кармену тукао неким моткама и тако даље?

Сведок [REDACTED] Јесте. Јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: О каквим моткама се ради, да ли можете да опишете?

Сведок [REDACTED] Ту је била долина, ту је била једна лијеска онако родна баш, ломиле су и један је самном радио чак на тој машини. Он је одатле из Крупе био. Носоња га звали шта ја знам. он је често знао одломити тај штап па доле баци нашим тим женама. Са тим штапом су је тукли. Тај штап, толико је, нисам вјеровао, да се може лијеска...

Адвокат Милан Милосављевић: Можете ли одредити дебљину тог штапа?

Сведок [REDACTED]: Па дебљина...

Адвокат Милан Милосављевић: Дебљина прста или?

Сведок [REDACTED]: Ко прст. Јачи од прста и тако.

Адвокат Милан Милосављевић: Са тим штаповима да ли се можете сетити ко је тачно тукао Кармену?

Сведок [REDACTED]: Тукла [REDACTED] тукла Рада, тукла Рада капетан. Ту је и Љиља била, мени се чини и она је тукла. Ја мислим да јесте и она. Те су четири жене биле главне што су је мучиле и тукле.

Адвокат Милан Милосављевић: Кажете да је капетан Рада имала оружје. Да ли се можете сетити које оружје?

Сведок [REDACTED]: Ја мислим да је била аутоматска пушка.

Адвокат Милан Милосављевић: Аутоматска пушка са кундаком или...

Сведок [REDACTED]: Без кундака.

Адвокат Милан Милосављевић: Са склапајућим...

Сведок [REDACTED]: Да. Склапајућим. Мада ја нисам пуно ни гледао. Једино то што сам видео, тај први дан. Други дан нисам ни гледао, нити сам видео гдје је нити ме је интересовало. И ето.

Адвокат Милан Милосављевић: Када су дошли у ту другу долину тамо, да ли је и тамо била Рада?

Сведок [REDACTED]: Јесте.

Адвокат Милан Милосављевић: Шта је она радила тамо када су дошли? Можете ли то да опишете?

[REDACTED]: У другу или?

Адвокат Милан Милосављевић: У другу, тамо где кажете да је копала ту јаму.

Сведок [REDACTED]: Она је копала и у првој и у другој долини је она копала. Али у другој није могла, није имала снаге, па је [REDACTED] копао. Помогао је [REDACTED] у другој тамо деоници.

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли сте познавали од раније тог малолетника?

Сведок [REDACTED]: Па нисам. То је био дјете. Малолетник 16-17 година, дјете.

Адвокат Милан Милосављевић: А како сте сазнали како се зове?

Сведок [REDACTED]: Читав Радић, то је било сто цивила.

Адвокат Милан Милосављевић: И неко Вам је рекао од пролазника?

Сведок [REDACTED]: Да. Из уста од уста, то се одмах чује. То је био млад момак и што му је то требало и шта ја знам.

Адвокат Милан Милосављевић: И Ви сте баш видели то да је он опалио ту муницију?

Сведок [REDACTED]: Да. Видео сам. Био сам десетак метара од њега када је 6-7 метака од ногу испалио у груди. И све сам мислио да он промашива, да он не гађа у њу, него да...

Адвокат Милан Милосављевић: Ја бих сада замолио да се сведок ако може окрене према окривљеној, па да види да ли је то та жена, капетан Рада или је можда неко други?

Сведок [REDACTED]: Па, она је тада била црна. Јака крупна жена, црну косу је имала.

Председник већа: Хоћете ли да устанете само молим Вас.

Дакле у то време како је изгледала?

Сведок [REDACTED]: Јака крупна црна жена. Црну косу је имала. Има ми црта да је она.

Председник већа: Има?

Сведок [REDACTED]: Има ми црта да је она.

Адвокат Милан Милосављевић: Шта подразумевате под то црта?

Сведок [REDACTED]: Па лика да је то Рада. Ја сам био тада, ниједне бјеле нисам имао. Тридесет и нешто година сам имао.

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли је можда тада Рада носила наочаре?

Сведок [REDACTED]: Не сећам се тога. Не сећам се.

Адвокат Милан Милосављевић: А да ли се сећате шта је имала на ногама?

Председник већа: Седите.

Сведок [REDACTED]: Знам да је имала шарену униформу и да је носила чин капетана. Највероватније да је онда и чизме носила на ногама...

Председник већа: Само се приближите микрофону.

Адвокат Милан Милосављевић: Ја немам више питања. Хвала.

Председник већа: Ја ћу да Вас питам када сте рекли да су Кармену предали цивилној полицији, ко је предао цивилној полицији?

Сведок [REDACTED] Комадант [REDACTED] кад су је извели први пут из команде, кад је изведена, предао је цивилној полицији да одраде свој посао.

Председник већа: А шта је то за Вас значило?

Сведок [REDACTED]: Па највероватније, знате, почетак рата, нигде мртва глава није пала, на пример у том времену значи размена. Војник за војника и нема шта. То сам мислио.

Председник већа: Е сада када Ви говорите о првој и другој долини, како то изгледа? Пошто кажете било је доста ту људи око свега тога који су посматрали догађај.

Сведок [REDACTED]: Јесте, да.

Председник већа: Да ли ја добро разумем, да ли се ви сви повлачите према тој, идете сви ка тој другој долини и сви посматрате шта се дешава?

Сведок [REDACTED]: Па неко иде, неко не иде. Неко остаје. Неко не може гледати, склања се и тако.

Председник већа: А Ви идете, очигледно идете?

Сведок [REDACTED]: Ја сам упорно ишао до краја. И на крају сам узео њезин златни ланчић....

Председник већа: Добро. Само ми на питања. А реците ми, то нико није могао да спречи то све што се дешава?

Сведок [REDACTED]: Комадант је Рада била ту главна и нико није смео против ње од ове друге војске.

Председник већа: Ви сте то знали да је тада била главна?

Сведок Маринко Керкез: Нисам знао, али сам претпоставио сам да не може се интервенисати када је она носила оружје и она командује.

Председник већа: А да ли сте Ви били наоружани?

[REDACTED]: Ја јесам увјек носио аутоматску пушку, машине сам радио и увјек сам је имао. Некада иза сједала сам је држао у дозеру. А тада је нисам имао.

Председник већа: А како Ви знате да је она главна, ако сте је тада први пут видели?

Сведок [REDACTED] капетана носи, за мене у том рату, рат је почео, ко је капетан, нормално је да командује са неким

Председник већа: Да ли сте Ви имали неки чин?

Сведок [REDACTED]: Нисам. Ја сам инжињерац био у редовној војсци овде у Панчеву и дан дани сам руководилац грађевинских машина.

Председник већа: А реците ми у ранијем исказу Ви сте рекли да су наређења о мучењу Каменчић Кармен издавала је жена коју су звали Ранка из Београда, а име јој је Рада?

Сведок [REDACTED]: Њој је викала Ранка, Радмила, у ствари ја сам први пут чуо сада да је њој име Ранка.

Председник већа: Не, него сте тада рекли, зато Вам предочавам.

Сведок [REDACTED]: Увјек је говорила. Ја сам чак мислио нека Дара, па онда од Даре, Рада, Радмила капетан, па сада Ранка. Али има ми црте да јесте она.

Председник већа: Да Вам кажем, значи 2007. године када сте испитани у својству сведока Ви сте баш овако рекли наређења о мучењу Каменчић Кармен издавала је жена коју су звали Ранка из Београда, а име јој је Рада. Не знам како се презива.

Сведок [REDACTED]: Ја мислим да сам ја тада изјавио да Личанка из Лике.

Председник већа: А да ли знате како је њено право име?

Сведок [REDACTED]: Па сада Ранка. Ја сам мислио да је Радмила, Ранка.

Председник већа: Е сада када сте говорили да је наређења о мучењу Каменчић Кармен издавала Ранка из Београда, како је она то издавала наређења, шта је она то говорила?

Сведок [REDACTED]: Она је све прво урадила, па онда оно што она прва уради, онда и ове све друге жене којим је она била као капетан, наставиле да раде шта она ради.

Председник већа: Дакле ништа није говорила у смислу урадите то, то и то, него је она радила па ови су је следили?

[REDACTED]: Јесте. Мислим, ипак сам ја био десетак метара од тог круга. То је било и вриске и јаукања и дјеце и галаме. Нешто се није могло ни чути шта она наређује. Углавном све од ње је полазило, што ове жене друге раде, нормално чим је одобрила да се ради да помиње то и наређење.

Председник већа: Дакле, усмено то је по Вама наређење, усмено нисте чули да је било шта рекла?

Сведок [REDACTED]: Ја да сам командант неком, ако нешто нећу да дозволим да неко ради, не бих ни радио. Ако их пустим, онда сам им дозволио и ја сам за то.

Председник већа: А реците ми, када у ком моменту сте видели да је Кармена остала гола?

Сведок [REDACTED]: Ја мислим одмах у игрању тих залога.

Председник већа: Да је тада?

Сведок [REDACTED]: Да је говоре, скини јакну, скини хлаче, скини ово и када је дошла овамо да буде скоро гола, онда су је пребацили у другу долину. Ту је било пуно цивила и мале дјеце је ту било. И свега.

Председник већа: Ви сте говорили када је, одећу је носила од школе до те прве долине. Када је изашла на узвишење које дели те две долине, капетан Рада јој је наредила да се обуче и обује, што је она и учинила? Да ли је тако било?

[REDACTED]: Јесте. Јесте. Није су је голу убили. Било јој је наређено да се обуче. Обукла се, патике обула и онда су је увели у ту другу долину, где је поново настављено да се копа рака, ће ће је убити.

Председник већа: А ко је њу довео други дан у Радиће?

Сведок [REDACTED]: Па ја сам имао, на пример, ја сам био инжињерац, ја см радио на пут се пробија са дозером, нераван је терен, па сам онда добијао пјесак да насипају па сам ја то равно ножом, да може ићи камион. Како се он звао, он је био, возио је Татру и Смољане, [REDACTED]

Председник већа: Да ли је [REDACTED]

Сведок [REDACTED]

Председник већа: Да ли је он жив?

[REDACTED]: Ја мислим да јесте.

Председник већа: Да ли Ви знате где он станује?

Сведок [REDACTED]: Он је у Босанском Петровцу, Смољане горе.

Председник већа: Да ли можете још некога да наведете ко је био ту поред Вас који би могао да нам посведочи шта се све то десило тог дана?

Сведок [REDACTED]: По питању превоза пјеска и то?

Председник већа: Не песка, него тог догађаја са Карменом.

Сведок [REDACTED]: Ту је било жена које су само посматрале и које нису ништа радиле и које су се склањале када виде шта се ради, бјежале су, да то једноставно не виде и тако.

Председник већа: А ко је тај старији човек који је био?

Сведок [REDACTED]: Са њим сам ја сахранио Кармену, а нисам га питао, био је старији човјек, нисам га ни питао, нити знам како се зове. Не знам да ли је сада и жив. Једном сам био у Радићу када сам ишао показивати гдје су је убили.

Председник већа: Колико би то по Вама било отприлике људи ту? 10, 15, 20 колико би ту било?

Сведок [REDACTED]: Цивила.

Председник већа: Који посматрају то све?

Сведок [REDACTED]: Преко 100 цивила је било. Жене дјецe, пола Радића.

Председник већа: И сви су то тако пустили, гледају и нико ништа, Вас сто, колико жена, и нико ништа није реаговао?

Сведок [REDACTED]: Нико ништа. Само се гледало. Неко уздише, неко окреће главу, неко весели се и тако.

Председник већа: Добро. Ја, да ли имате Ви неко питање да поставите? Изволите. Ево можете овде да станете поред микрофона, укључите, представите се.

Оптужена Ранка Томић: Ранка Томић. Пошто господин каже да је то на самом почетку било.

Сведок [REDACTED]: Да.

Оптужена Ранка Томић: Да ли се Ви сећате када, ког месеца и ког датума, да ли сте Ви то видели на почетку?

Сведок [REDACTED]: Ја се сјећам да сам ја као инжињерац почео радити, као инжињерац да пробијам пут од Грмуше до Радића.

Председник већа: Добро. Не морате понављати, он је то испричао када је било, почетке све његове.

Сведок [REDACTED]: Рат је почето у априлу. Пут за Грмушу, ја не знам када је почео пут за Грмушу, али чим је почео се пут за Грмушу...

Оптужена Ранка Томић: Да ли је то на том самом почетку у априлу горе сам ја била?

Сведок [REDACTED]: Гдје?

Оптужена Ранка Томић: У Радићу како кажете.

Сведок [REDACTED]: Били сте када сам ја пробијао, када сам насипао пут, а ја сад то могу проверити...

Оптужена Ранка Томић: Али реците ми који месец и који датум?

Председник већа: Не може да се сети.

Оптужена Ранка Томић: Добро. Не можете датума, али месец. Кажете на самом почетку значи у априлу?

Сведок [REDACTED]: Није у самом почетку, најпре је наша војска ишла тамо са коњским колима према Грмуши, на Грмуши наша линија није била. Била је више на Радићу горе па тек после када сам ја дошао ја сам тада почео пробијати пут од Радића до Грмуша има колико 10 километара.

Оптужена Ранка Томић: Ви имате датум када сам ја први пут била у Петровцу.

Председник већа: Поставите му конкретна питања.

Оптужена Ранка Томић: Немам више шта да питам, не познајем човека први пут га видим.

Председник већа: Добро. Ја ћу Вам предочити исказ окривљене. Она каже да уопште не зна за тај догађај. Да она тамо никада није била. Радић, да она не зна где су ти Радићи, да се она никада тамо није ишла, нити јој је познато то место. Никада није чула за догађај са Кармен. Она то све негира.

Сведок [REDACTED]: Ја знам да су викали да је Личанка и капетан је носила, јака, крупна, црна жена је била.

Оптужена Ранка Томић: Ја се извињавам. Ја сам рођена у Сарајеву.

Председник већа: Сачекајте молим Вас.

Сведок [REDACTED]: Тада је у Радићу причато као Личанка.

Председник већа: Немојте тако. Наставите.

Сведок [REDACTED]: Тада је у Радићу причато. Сви су говорили Рада Личанка, капетан...

Председник већа: Дакле, то није тачно што она прича да она уопште не зна за тај догађај, није била тамо. Ништа јој није познато.

Сведок [REDACTED]: По моме колико сам ја остао при својој глави, она јесте, јесте се промјенила, али је њезин лик, јесте она била и јесте она та што је то одрадила.

Председник већа: Добро. Овако, сада ми реците да ли би могли да када Вам покажемо слику да кажете да ли је она тако изгледала у ово време. Ево погледајте, ставићемо на документ камеру па видите. Можете и да погледате. Свима нам је познато. Изволите. Да ли је она тако изгледала?

Сведок [REDACTED]: Јесте. Тако.

Председник већа: Тако је изгледала?

Сведок [REDACTED]: Да.

Председник већа: Констатује се да након што је...

Сведок [REDACTED]: Часни суде, нисам промашио...

Председник већа: Сведоку показана фотографија насловљена као Томић Ранка, која се налази у спису 159/38, сведок изјави да је управо тако изгледала Томић Ранка у то време када је он њу видео.

Добро. Ја бих сада извршила суочење на ове околности, пре него што поставите додатно питање.

Изволите.

Адвокат Милан Милосављевић: Да ли је сведоку познато како изгледају чиновни, да ли су му познати чиновни у војсци који су тада били?

Сведок [REDACTED]: Био сам ја војник...

Адвокат Милан Милосављевић: Чин капетана како изгледа, да ли можете да опишете?

Сведок [REDACTED]: Носила је чин капетана. Висио је на џепу. Имала је три звјездице. Три или четири. Није овако стајала већ је висило закачено три звјездице.

Адвокат Милан Милосављевић: И само још једно питање судија, извињавам се. Да ли је тада када се то догађало тог другог дана комадант био присутан ту?

Сведок [REDACTED]: [REDACTED], није.

Адвокат Милан Милосављевић: [REDACTED]

Сведок Маринко Керкез: Није.

Адвокат Милан Милосављевић: Хвала.

Председник већа: Добро. Да ли има још неких питања? Нема.

Суд доноси

РЕШЕЊЕ

Да се изврши суочење између оптужене Томић Ранке и сведока [REDACTED] на околности различитих исказа, у вези критичног догађаја.

Изволите молим вас, станите овде за овај микрофон, погледајте се, погледајте и реците. Ви сте чули, он је Вас описивао, рекао је чак, не само што Вас је описивао него је рекао шта сте све радили, како сте поступали према Кармен. Реците Ви сада њему шта имате да му кажете. Где сте били, да ли сте били ту, испричајте му. Обраћате се сведоку.

Оптужена Ранка Томић: Пошто господин помиње почетак рата и каже да је пробијао пут у априлу...

Председник већа: То није суочење. Значи причате њему.

Оптужена Ранка Томић: Па причам њему. Ја уопште тамо нисам била, ја немам појма ни где је то место, нити имам појма о том догађају, нити сам ја икада Вас видела, нити сам срела. Ја Вас уопште не познајем. Ја Вас видим први пут у животу.

Сведок [REDACTED]: Нормално. Највероватније да ме видиш први пут. Али ја Вас не видим први пут.

Оптужена Ранка Томић: У реду. То је Ваш закључак.

Сведок [REDACTED]: Да ли сте Ви икада у Радићу били?

Оптужена Ранка Томић: Не.

Сведок [REDACTED]: Никада?

Оптужена Ранка Томић: Никада. Нађите ми и један ваљан доказ осим Ваше изјаве. Нађите наредбу. Ја рецимо ако сам била одговорна и ако сам била комадант, или командир, никада нисам ишла, а да нисам имала наредбу и да се појавим и да одем, и да одем на линију...

Сведок [REDACTED]: Да.

Оптужена Ранка Томић: Ја нисам била командир женама које су мањерке прале...

Сведок [REDACTED]: Да.

Оптужена Ранка Томић: Женама које су радили у кухињи и откуд ја тамо. И откуд ја њима да командујем. Је ли један капетан, може да командује женама које перу мањерке и које раде у кухињи деле војсци храну. То имају интенданти....

Сведок [REDACTED]: Све ја то знам.

Председник већа: Одговорите, јесте били сте, нисте били.

Сведок [REDACTED]: То све стоји у правој држави и ја када сам био војник капетан није прао, није заповедао, у ствари јесте, капетан је био главни комадант кухиње у Панчеву. Ја сам био војник у Панчеву. А то је почетак рата био и ви сада мени говорите да Ви нисте могли заповједати као капетан.

Оптужена Ранка Томић: Господине ја уопште нисам била на почетку...

Председник већа: Пустите заповедања молим Вас. Да ли је била или није била тамо?

Сведок [REDACTED]: Та фотографија што Ви мени показујете, то је она. Ако сте Ви ова слика, то је...

Оптужена Ранка Томић: А да ли сте Ви видели који је чин на оној фотографији?

Председник већа: Да ли сте Ви видели ту особу тада тамо, да је све то радила што сте описали?

Сведок [REDACTED]: Да. Јесам. И твоје црте, и твој лик, и ја сам пропао, добро ја сам сада 115 кила. Али сам и ја тада имао 33 године. Сада имам 55-56. Ниједне бјеле длаке косе нисам имао. Нисте имали ни Ви...

Оптужена Ранка Томић: Да ли Ви знате да сам ја у Петровац дошла крајем априла?

Сведок [REDACTED]: Које године?

Оптужена Ранка Томић: '92. И да сам обуку вршила са женама...

Председник већа: Добро. То је април, ми говоримо о јулу месецу '92. године.

Оптужена Ранка Томић: Али то није почетак рата. Знате ли Ви када је почетак рата у Босни?

Председник већа: Добро. Имате ли Ви нешто...

Оптужена Ранка Томић: Ово се помиње јули, а он почетак помиње, ја сам тада била у Медачком џепу. Извините молим Вас. Имам и наредбу када сам дошла у Босански Петровац, када сам први пут држала обуку женама које су се добровољно јавиле.

Председник већа: Добро. Ја Вас разумем, али...

Оптужена Ранка Томић: Имам и путне налоге када сам долазила први пут и други пут. Ја везе немам ни са тим почетком, ни са тим Радићем.

Председник већа: Све сте то изнели у Вашој одбрани. А и Ви чујете да он каже да сте били у....

Оптужена Ранка Томић: Он може да каже шта хоће.

Председник већа: Значи то није тачно.

Оптужена Ранка Томић Ма није тачно.

Председник већа: Можете се вратити на место.

Констатује се да је свако остао при свом исказу.

Да ли Ви имате још нешто да нам кажете везано за овај догађај?

Сведок [REDACTED]: Па могу је сада питати. Она мени малопре каже да никада није била у Радићу, а сада каже да је командовала неким женама иа да је обучавала неке жене и када је дошла...

Оптужена Ранка Томић: Али нисам у Радићу.

Председник већа: Али не у Радићу, то каже.

Оптужена Ранка Томић: То сам ја рекла.

Председник већа: А реците ми да ли Ви то закључујете зато што сте видели чин да је она капетан Рада како кажете или је то њен надимак био?

Сведок [REDACTED]: Та фотографија што сте Ви мени показали и што сам гледао још на два три суђења, то је по мени та жена која је урадила злочин према Кармени. А ако сте Ви ова фотографија онда Радо извини, али то...

Оптужена Ранка Томић: Када сте Ви први пут видели ту фотографију, на календару?

Председник већа: Дакле, немате шта више да изјавите...

Сведок [REDACTED]: Не на календару, госпођо ја сам...

Председник већа: Немојте тако разговарати, молим Вас.

Оптужена Ранка Томић: У реду. Извињавам се.

Председник већа: Само ако имате питања. У реду немате више никаквих додатних питања. Нема. Немате више ништа да изјавите?

Сведок [REDACTED]: Не.

Председник већа: Добро. Да ли тражите трошкове доласка у суд?

Сведок [REDACTED]: Мене је ауто довезло, једино ако има та дневница, да нешто поједем до куће.

Председник већа: Сведок тражи трошкове доласка у суд. Ви сте дошли одакле?

Сведок [REDACTED]: Из Градишке.

Председник већа: Из Градишке.

Сведок [REDACTED]: 15 километара према Козари горе.

Председник већа: До Београда и натраг у износу од 22.180,00 динара. То су трошкови превоза?

Сведок [REDACTED]: Не, ја не плаћам превоз. То ко превоз плаћа ја...

Председник већа: Ви сте дошли такси службом „Ћустић“, је ли тако?

Сведок [REDACTED]: Да. Да.

Председник већа: То њему ћете дати. То је у ствари, Ви сте приложили рачун за превоз у износу од 450 конвертибилних марака. Наша служба за подршку и помоћ је прерачунала то је у динарима на данашњи дан по курсу Народне банке износи 22.180,00 динара.

Сведок [REDACTED]: То иде оним што су ме возили.

Председник већа: Да ли је то у реду?

Сведок [REDACTED]: Јесте.

Председник већа: И тражите нешто за исхрану?

Сведок Маринко Керкез: Једино ако имам дневницу једну и нешто да поједем до куће.

Председник већа: Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Досуђују се и трошкови....

Ево сада сам добила информацију и наравно знам да је тако. Нисам се сетила у моменту. То може само на рачун да Вам се исплати.

Оставите рачун па ћемо Вам досудити трошкове исхране у износу од 1.000 динара.

Да ли је то довољно?

Сведок [REDACTED]: Нема проблема. Имам ја рачун.

Председник већа: Када сте дошли?

Сведок [REDACTED]: Молим.

Председник већа: У колико сати сте дошли?

Сведок [REDACTED]: Јутрос сам дошао у шест.

Председник већа: У шест сати. Добро. Да ли 1.000 динара подмирује Ваше трошкове?

Сведок [REDACTED]: Подмирује.

Председник већа: Добро. Можете онда ићи. Хвала Вам што сте дошли да сведочите.

Адвокат Милан Милосављевић: Извињавам се, само мало, да питам, овај, да ли сте Ви наручили такси или Вам је неко такси послао?

Сведок [REDACTED]: Ја сам оперисао ногу, ја сам...

Председник већа: То је све ишло преко службе за подршку и помоћ. Јер је и прошли пут...

Адвокат Милан Милосављевић: А зашто човек није дошао, овај, зашто правимо трошкове, зашто није дошао аутобусом?

Сведок [REDACTED]: Инвалид сам, не могу.

Председник већа: Инвалид је. Боли га колено, зато је и тражио да седне. Имамо информацију, сведок је оперисао колено, не може дуго да стоји, замолио је да док сведочи седи.

Адвокат Милан Милосављевић: Све је то у реду. Нема никаквих проблема што се тиче сведочења, али што се тиче трошкова, видите колики трошкови су.

Председник већа: Добро. Можете ићи. Хвала Вам што сте дошли.

Сведок [REDACTED]: Хвала Вама.

Председник већа: Добро. То је данас било у плану. Ви прошлог пута сте били болесни. Била је...

Адвокат Милан Милосављевић: И сада сам. Верујте ми да сам из кревета изашао да дођем да Вас испоштујем. Видите и сами.

Председник већа: Да. Ви сте били болесни. Дошла је оптужена Томић Ранка и било је саопштено да ће на главни претрес бити позван и сведок [REDACTED]. Тако да је оптужена била упозната 28.12.2016. године јој је саопштено.

Добро. Ово је по плану шта смо данас имали да урадимо.

